

Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um fiskveiðar utan lögsögu Íslands (stjórn veiða á makríl)

Félag makrílveiðimanna telur að með dómi hæstaréttar rétt að stjórnvöld fari að stýra veiðum á makríl með sama hætti og öðrum tegundum við Ísland. Frumvarpið miðar að því að gefa ráðherra heimild til að hlutdeildarsetja makríl og miða við undanliðin ellefu ár í stað sex sem nú er samkvæmt lögum. Margar ástæður eru fyrir því að hlutdeildarsetning hefur tafist og margar ríkistjórnir og ráðherrar komið að stjórn fiskveiða á þeim tíma sem liðin er frá upphafi veiða. Því má vel sýna þessari nálgun góðan skilning og styður félagið ráðherra í þessari nálgun. Hinsvegar er erfitt að samþykka að ekki sé miðað við helming viðmiðunartímans þegar velja á bestu ár til viðmiðunar fyrir hvert skip í flotanum. Núgildandi lög gera ráð fyrir því að útgerðir hafi góðan tíma til að koma sér til veiða og er það sérstaklega mikilvægt atriði þegar horft er til þróunar veiða á makríl. Mikill munur var á möguleikum útgerðaflokka og skipa til að stunda þessar veiðar fyrstu árin. Þar náðu ýmis skip frábærum árangri á meðan smærri bátar áttu enga möguleika á að stunda veiðarnar. Frumvarpið gerir ráð fyrir að útgerðir velji bestu tíu ár sín af þessu ellefu ára tímabili og út frá því verði hlutdeild skipa ráðin. Þetta er ekki í anda þeirra laga sem frumvarpið gerir tilraun til að fara sem best eftir. En verði frumvarpið að lögum mun þessi aðferðafræði færa miklar heimildir frá minnstu og viðkvæmustu útgerðum landsins til þeirra stærstu og sterkustu ásamt skaðabótunum sem þegar er ljóst að ríkið mun þurfa að greiða sömu útgerðum.

Málefnaleg rök lágu til grundvallar ákvarðanna undanliðinna sex ráðherra og þar með talið núverandi ráðherra um að stýra veiðum með þeim hætti sem nú er. Það er hinsvegar orðið ljóst að breyta þurfti lögum til að vilji stjórnvalda væri rétt framkvæmdur. Það er því erfitt að horfa upp á viðsnúning ráðherra og fyrri ríkistjórna þar sem taka á nærri helming allra heimilda minni útgerða á makríl af þeim. Þetta er gert með því að hafa árafjöldan sem útgerðirnar velja sem sín bestu ár óhóflega mörg eða tíu í stað þriggja sem nú stendur í lögnum. Almennu hefur það viðmið verið haft uppi að útgerðir meigi gera ráð fyrir hóflegri skerðingu aflaheimilda við setningu nýrra laga en það er ljóst að nærri helmings skerðing er ekki hófleg. Félag makrílveiðimanna hvetur því ráðherra áfram með málið enn að fækka bestu árum sem útgerðir fá að velja sér úr tíu árum í bestu sex ár af undanliðnum ellefu.

Virðingarfyllt

Unnsteinn Práinsson

Formaður Félags Makrílveiðimanna